

Elektros ir dujų rinkų apžvalga

Kainos ir prognozės / 2023 m. rugpjūtis

ELEKTRA

Vidutinės mėnesio „Nord Pool“ biržos elektros energijos kainos Lietuvos kainų zonoje

22 % ↑

nuo praėjusio mėn.

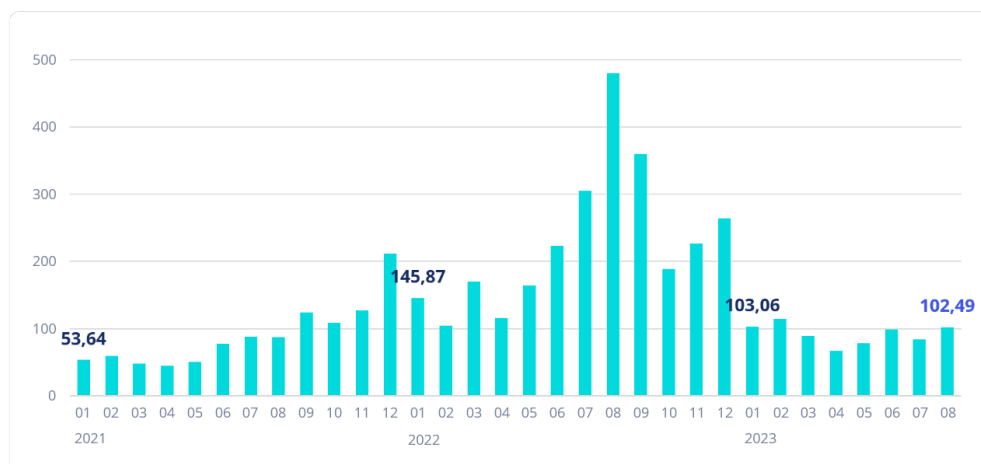
RUGPJŪTIS

102,49 Eur / MWh

LIEPA

83,84 Eur / MWh

Elektros energijos biržos „Nord Pool“ kainai Lietuvos kainų zonoje tiekėjas nedaro įtakos, o kainos pokyčius lemia tokie veiksniai kaip: Europoje ir kitose pasaulio šalyse besiklostančios situacijos, susijusios su energetika, geopolitinė padėtis, permainingos oro sąlygos, elektrinių atjungimai dėl planuoto remonto ar nenumatytų gedimų, besikeisančios apyvartinių taršos leidimų (ATL) kainos, klientų energijos vartojimo intensyvumas ir pan.

Rugpjūtį **aukščiausia** elektros energijos kaina buvo **203,36 Eur/MWh** (rugpjūčio 21 d.), o **žemiausia** – **15,37 Eur/MWh** (rugpjūčio 8 d.). Kas lėmė tokius kainų šuolius?

Svarbiausi mėnesio įvykiai

Rugpjūčio mėnesį elektros energijos kainą formavę veiksniai:

Kainų pokyčius lėmė oro sąlygos

Rugpjūtį didmeninės elektros kaina „Nord Pool“ biržoje, Lietuvos kainų zonoje, buvo 22 proc. aukštesnė nei liepą. Tokį pokytį lėmė regione sumažėjusi vėjo energijos gamyba. Karšti rugpjūčio orai sąlygojo energijos poreikio augimą – Lietuvoje jis padidėjo 6,4 proc. lyginant su liepos mėnesiu.

Lietuvoje auga elektros energijos gamyba

„Litgrid“ skelbia apie 2023 m. balandžio – birželio mėnesių galutinius elektros sistemos rodiklius Lietuvoje. Šalyje pagaminta 1,202 TWh elektros energijos – 25 proc. daugiau nei pernai tuo pačiu metu. Beveik 70 proc. energijos buvo pagaminta iš atsinaujinančių išteklių. Saulės energijos gamyba išaugo 170 proc., o vėjo – 13 proc. lyginant su pernai metų tuo pačiu laikotarpiu

Skatinama hibridinių saulės projektų plėtra

Dėl augančios elektros energijos gamybos iš saulės, susidaro neigiamos kainos. Dėl šios priežasties Lenkijoje ar Čekijoje buvo sustabdytas saulės elektrinių darbas. Siekiant stabilumo energijos ir atsinaujinančių išteklių gamyboje, svarbu atsižvelgti į kainų svyravimus ir įvertinti galimus elektrinių darbo ribojimus. Dėl šių priežasčių Europoje veikiančios Žaliosios energijos asociacijos kreipėsi į Europos Komisiją ragindamos imtis veiksmų. Siūloma skatinti hibridinių saulės projektų plėtrą, kai elektros energijos gamyba iš saulės derinama su energijos saugojimo sprendimais ar gamyba iš kitų atsinaujinančių išteklių.

Neigiamų kainų reiškinys taps dažnesnis

Šiuo metu Vokietijoje, Olandijoje ir Jungtinėje Karalystėje vystomi itin dideli atsinaujinančios energijos projektai. Jiems pradėjus veikti, kai pūs stiprus vėjas ar bus daug giedrų dienų neigiamos kainos susidarys ilgesniems laikotarpiais. Šie pokyčiai gali lemti kainų kritimą ir kitose

Šiaurės Europos šalyse. Šios tendencijos paskatins investicijas lankstumą.

Ateities tendencijos

Elektros energijos kainos regione stabilizavosi.

Elektros kainų prognozė

Ateities didmeninės elektros energijos kontraktų prognozės leidžia tikėtis, kad rugsėjo mėnesį Lietuvoje elektros energijos kaina išliks stabili – apie 100 Eur/MWh. Kainų mažėjimo tendencija siejama su prognozuojamu vėjo energijos augimu. Numatoma, kad vėjo energijos gamyba kils net apie 25 proc. (nuo 0,16 TWh per mėnesį iki 0,2 TWh). Tuo pačiu metu prognozuojamas reikšmingas saulės elektros gamybos kritimas – beveik -37 proc. lyginant su rugpjūčio mėnesiu. Šis aspektas neleis Lietuvos rinkoje susidaryti didesniai energijos kainų kritimui.

„Ignitis“ verslo klientai
renkasi naują savitarną –

mano.ignitis.lt

Patogu, kai visos įmonės elektros
ir dujų sutartys vienoje vietoje

Registruotis

SVARBU

Ar jau išbandėte mano.ignitis.lt privalumus?

Kviečiame jau dabar susikurti paskyrą savitarnoje **mano.ignitis.lt**. Savitarna e.ignitis.lt verslui nebeveiks nuo rugsėjo 25 d. Daugiau informacijos [čia](#).

DUJOS

Gamtinių dujų tiekimo Nyderlandų TTF *front month* indekso [reikšmė](#) ICE biržoje

2,25 % ↓
nuo praėjusio mėn.

RUGPJŪTIS

29,87 Eur / MWh

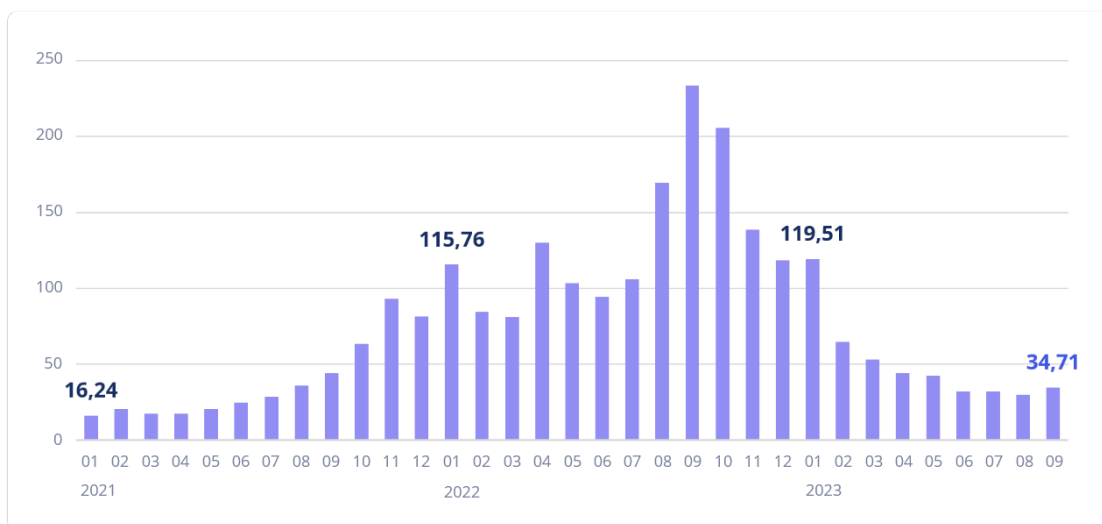
LIEPA

32,12 Eur / MWh

RUGSĖJIS

34,71 Eur / MWh

Dauguma „Ignitis“ verslo klientų gamtines dujas perka vadovaudamiesi gamtinių dujų biržų indeksu: Baltijos šalių BGSi ir Nyderlandų TTF kainomis, susietomis su didmenine rinka. Pastarojo indekso dinamika:

Svarbiausi mėnesio įvykiai

Rugpjūtį gamtinių dujų kainą formavę veiksniai:

Streikai Australijos dujų terminaluose

Rugpjūčio mėnesį gamtinių dujų kaina Nyderlandų TTF prekybos aikštelėje pabrango 4,84 Eur/MWh, o TTF rugsėjo mėnesio indeksas susiformavus ties 34,71 Eur/MWh. Dujų kainų brangimą Europoje iš esmės lėmė viena priežastis – darbuotojų streikų grėsmės Australijos suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminaluose.

Pasaulinė SGD rinka jautriai reaguoja į įtemptą situaciją trijuose Australijos SGD terminaluose, kur vyksta derybos su streikuoti ketinančiais darbuotojais. Šiuose terminaluose pagaminama 10 proc. visos SGD pasaulinės rinkos tiekimo. Atsisakius didelės dalies rusiškų dujų tiekimo, Europa tapo labiau priklausoma nuo pasaulinėje SGD rinkoje vykstančių procesų.

Norvegijos dujų infrastruktūros remonto darbai

Gamtinių dujų kainos augimui rugpjūtį įtakos turėjo ir mėnesio viduryje pradėtas didelis Norvegijos dujų infrastruktūros remontas. Jis bus vykdomas iki lapkričio 7 d. Dėl remonto darbų Europoje dujų tiekimas iš Norvegijos bus reikšmingai mažesnis – vidutiniškai 0,2 TWh per dieną.

Užpildytos požeminės gamtinės dujų saugyklos

Artėjant žiemos sezonui galima lengviau atsikvėpti – jau užpildyta 92,7 proc. Europos požeminių gamtinių dujų saugyklų. Sėkmingas saugyklų užpildymas, nuolat plečiama SGD importo infrastruktūra ir 15 proc. sumažėjęs gamtinių dujų vartojimas Europoje yra trys svarbiausi veiksniai, Europai leidžiantys įveikti energetinę krizę ir išvengti gamtinių dujų kainų didelio augimo.

Išaugęs SGD importas

Pernai Europos SGD importas padidėjo 62 mlrd. m³ (iš viso siekė 130 mlrd. m³), arba 37 proc. viso Europos Sąjungos dujų vartojimo 2022 m. Prognozuojama, kad šiemet SGD importas didės iki 150 mlrd. m³. Kaip sparčiai auga SGD poreikis Europoje iliustruoja tai, kad 2019 m. jis siekė tik 16 proc., o dabar – jau daugiau nei trečdalį visos pasaulinės SGD rinkos.

Ateities tendencijos

Dėl vis dar mažo gamtinių dujų vartojimo ES, pakankamos dujų ir SGD pasiūlos bei solidžiai užpildytų Europos požeminių gamtinių dujų saugyklų situacija rinkoje yra stabili.

Gamtinių dujų kainų prognozė

Rugsėjo mėnesio pradžioje ICE tarpkontinentėje biržoje TTF dujų indeksas spalio mėnesiui siekė apie 37–40 Eur/MWh. Jeigu rugsėjo mėnesį nebus atšaukti Australijos SGD terminalų darbuotojų streikai, prognozuojama, kad dujų kaina Europoje dar gali kilti. Priešingu atveju, galima tikėtis dujų kainos mažėjimo, lyginant su dabartiniu lygiu.

IGNITIS naujienos

„Ignitis ON“ elektromobilių įkrovimo tinklo plėtra: pirmosios įkrovimo stotelės prie „Maxima“ parduotuvių

Didžiausias greito elektromobilių įkrovimo tinklas Lietuvoje „Ignitis ON“ įgyvendina plėtros planus – pradėjo veikti pirmosios elektromobilių įkrovimo stotelės šalia didžiausio šalies prekybos

tinklo „Maxima“ parduotuvių Šauliuose ir Vilniuje.

[Plačiau](#)

Ar žinojote, kad...

ELEKTRA

- Lietuvos, Latvijos ir Estijos elektros perdavimo sistemos operatorės „Litgrid“, AST ir „Elering“ pasirašė susitarimą dėl sinchronizacijos datos. Pagal susitarimą, atsijungimas nuo Rusijos valdomos sistemos ir prisijungimas prie kontinentinės Europos tinklų įvyks 2025 m. vasarį.

DUJOS

- BP paskelbė studiją, kurioje modeliuojama, kaip iki 2050 m. pasaulyje vystysis įvairių energetikos rūšių paklausa. Čia išskiriami trys galimi gamtinių dujų paklausos kitimo scenarijai. Pokyčiai šiame sektoriuje priklausys nuo to, kaip greitai pasaulyje vystysis atsinaujinanti energetika. Pagal vieną iš scenarijų, 2050 m. gamtinių dujų vartojimas bus 20 proc. didesnis nei 2019 m. Kiti du scenarijai numato didesnę atsinaujinančios energetikos infrastruktūros vystymosi greitį, prognozuojamas 40 ar net 55 proc. mažesnis dujų vartojimas. Visuose trijuose scenarijuose numatyti gana platūs svyravimų režiai. Tai atskleidžia didelį neapibrėžtumą prognozuojant įvairių energetikos rūšių vystymosi greitį ilguoju laikotarpiu.
- Lenkijos bendrovė „Orlen“ išpirko 100 proc. Gdansko SGD terminalo pajėgumų. Terminalas pradės veikti 2026 – 2028 metais, jo metiniai nominalūs išdujinimo pajėgumai sieks apie 6.1 mlrd. m³.
- Energijos terminalų operatorė AB „Klaipėdos nafta“ (KN) baigė SGD terminalo metinių pajėgumų skirstymo procedūrą. Kitais metais planuojama išdujinti 34 TWh SGD (34 dujovežiai). Didžioji šio kiekio dalis (24 TWh) bus pristatoma Lietuvos, Latvijos ir Lenkijos klientams, kurie užsisakė ilgalaikius SGD terminalo pajėgumus. 4 TWh pajėgumų numatyta skirti izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo užtikrinimui, jeigu to prireiktų. Jeigu tokio poreikio neatsirastų, ši dalis bus skirta patenkinti dujų paklausą pavieniais atvejais.